

Ochiul meu este o lentilă, iar burta mea este un burduf. Ai ghicit ce sunt? Dacă nu, îți spun chiar eu, sunt un aparat de fotografiat și am o vârstă venerabilă.

Ai folosit adesea cuvântul **fotografie**, dar știai că el vine din limba greacă și dacă ar fi să îl traducem ar însemna **scriere cu lumină**? Interesant, nu-i așa? Nu te-ai gândit niciodată că ai putea scrie cu lumină atunci când faci o poză.

Până nu demult, fotografiile erau realizate cu aparate de fotografiat mai mari sau mai mici, mai performante sau mai puțin performante. Pozele le făceai cu mare zgârcenie la ocazii speciale, pentru că înăuntrul aparatului aveai o rolă de film cu 36 de poziții. Adică după ce apăsai butonul de 36 de ori, trebuia să schimbi filmul sau să te mulțumești cu cele 36 de amintiri. Asta dacă ieșeau toate la dezvoltat. Astăzi, suntem tentați să facem sute, ba chiar mii de fotografii cu telefonul mobil și nu mai vedem necesitatea salvării lor și pe hârtie. Oare câte amintiri din epoca noastră se vor păstra cu adevărat în viitor?

La început, experimentele fotografice erau destul de periculoase. Nu sunt puțini cei care și-au pierdut viața în încercarea de a fixa o imagine din realitate pe un suport oarecare. Alchimistii Evului Mediu știau că dacă expuneau clorura de argint la lumină se înnegrea. Primii fotografi au combinat această proprietate cu efectul de fixare a imaginii pe o placă metalică, prin scufundarea ei într-o soluție specială.

Așa s-a născut în 1829 prima fotografie făcută de fizicianul Joseph Niépce. În ea vedeam priveliștea de la geamul casei sale din Saint-Loup-de-Varennes.

Treptat fotografiile nu au mai fost realizate pe plăci fotografice, ci pe role de film, fapt care a dus și la micșorarea dimensiunii aparatelor foto. Azi, aparatele clasice cu plăci fotosensibile sau cu filme au devenit obiecte de colecție. Întreabă-ți părinții dacă mai au

un astfel de aparat și încearcă să faci fotografii cu el. Crede-mă, o să ai parte de o distracție pe cinste.

Acum obții o fotografie în mai puțin de o secundă. În urmă cu o sută și mai bine de ani era însă un lucru mult mai anevoios. Pe când în atelierelor foto încă mai erau folosite aparate cu burduf (***burduful** avea forma unui acordeon care se poate plia și ajuta să faci **zoom in** sau **zoom out**) oamenii se minunau foarte tare când vedeau cum pe o bucată albă de hârtie apărea chipul cuiva. Ba unii se jurau că e coada necuratului acolo!

Pe lângă obținerea anevoioasă a fotografiei, mai era și faptul că așteptai destul de mult nemișcat până când aparatul declanșa și era obținută imaginea. De cele mai multe ori trebuia să stai în poziții hilare, așa cum se pricepea mai bine fotograful să te pună să o faci pentru o poză reușită. Și mai era ceva amuzant. Înainte de a declanșa aparatul foto, fotograful dispărea brusc cu capul sub o pânză închisă la culoare, de parcă se juca de-a v-ați ascunselea cu cei fotografiați. Această pânză proteja de lumină placa fotografică sau pelicula foarte sensibilă.

Aparat foto cu burduf, secolul al XIX-lea

Se pare că primele fotografii cu Bucureștiul le datorăm unui austriac pe numele său, Ludwig Angerer.

Dacă ai fi vrut pe la 1900 să îți faci o fotografie cu care să te mândrești mai apoi în fața rudelor și prietenilor, era musai să mergi în atelierelor domnilor Carol Popp de Sztamari, Franz Dushek sau Franz Mandy. Până și familia regală apela la serviciile lor.

În general, fotografiile variau ca dimensiune și erau lipite pe cartoane cu firma fotografului tipărită pe ele. Nu-i așa că ți-ar plăcea un astfel de **souvenir** din trecut?

Ca să mă găsești și să mă vezi cu ochii tăi, mergi în sala aparatelor de fotografiat din Palatul Suțu.

Eu scriu cu lumină

A Poza

Joc-Pantomimă

Alegeți un conducător și jucați împreună acest joc astfel:

Primul jucător mimează o acțiune (de exemplu, dansul). La comanda conducătorului care spune cuvântul: **Poză!**, jucătorul rămâne nemișcat în poziția în care se afla atunci când s-a dat comanda. Următorul jucător preia poziția primului, dar o transformă într-o altă acțiune care poate fi reprezentată prin aceeași poziție (de exemplu, folosirea unui instrument muzical). Conducătorul rostește din nou comanda **Poză!** și al treilea elev procedează în același mod (rămâne nemișcat, ca la poză). Jocul continuă în același mod până când le vine rândul tuturor participanților.

B Privește

aparatură foto cu burduf, recitește textul și scrie care sunt dezavantajele folosirii unui astfel de aparat.

•

•

•

•

C Joacă-te cu lumina!

Lucrați în perechi și redați prin desen o imagine dată. Colegul tău va reda imaginea alb-negru, iar tu o vei face color. Pentru a realiza lucrările, veți avea ca suport obiectele respective sau imagini ale acestora pe videoproiector.

Organizați o expoziție cu imaginile pereche lucrate de voi.

Alegeți dintre temele de mai jos pe aceea care vă inspiră:

- Copacul de la fereastră
- Portretul doamnei/ domnului profesor
- Lădiță de breaslă
- Buchetul de flori
- Jucării pentru copii
- Savarine și joffre de la Capșa

Carol Popp de Szathmari

Al. I. Cuza, fotografie de Carol Popp de Szathmari

Al. I. Cuza, fotografie de Alfons Ebner

D Compoziție

Pentru a realiza o fotografie trebuie respectate niște reguli ale compoziției, asemănătoare celor de la pictură. Împărțiți-vă în echipe de câte 6 elevi și scrieți un set de cel puțin 5 idei de realizare a compoziției pentru a obține fotografii reușite.

Întrebările de mai jos vă vor ajuta.

- Unde trebuie plasat subiectul fotografiei?
- Cum vei încadra o persoană în compoziție?
- Unde vei fi plasat pentru a realiza un portret?
- Cum trebuie să fie fundalul lucrării în comparație cu subiectul?
- Unde trebuie să fie plasată linia orizontului într-o fotografie?
- Care este lumina bună pentru o fotografie?

.....

.....

.....

.....

.....

a. **Prezentați** ideile voastre colegilor.

b. **Organizați** concursuri cu propriile voastre fotografii având temele:

- Monumente istorice imortalizate de noi
- Pe urmele domnitorilor români
- Cea mai nostimă fotografie!
- Obiecte din trecut